

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarohle pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-oare publicare.

„Inundările naționalităților.”

Beție mai mare politică nu credem, că se poate de cum se manifestează în articolul ce reproducem după „Magyar Polgár,” foaie oficioasă a guvernului unguresc.

Ori și ce puteam presupune dela țiare maghiare, dar nu beție politică sau modalitatea, cu care vor ele se întimpine „inundările naționalităților”, pe care le au găsit înainte cu o mie de ani aci; căci cele, care au venit mai târziu nu sînt a se lua în considerațiune. Într’o mie de ani aproape maghiarii au umblat, precum se vede, după alte lucruri și acum în 24 de oare vor se creeze o națiune ungurescă „genetică,” maghiarizând „domesticii proprietarilor” și prin ei „sate întregi”. Nu va ride cine va ceti și auzi, cetindu-se astfel de idei necălitate? Nu trebuie să fie îngrigit ori și cine de sănătatea minții aceloră, cari vor ca oameni linischiți, cari își caută de atace-rile lor țilnice, să fie declarați de „agitatori”, căci nu vor să se maghiarizeze?

Românii cel puțin, cari încă se numeră între naționalitățile nemaghiare, se vor vedea siliți, sau se apeleze la spriginul poliției sau al procurorului de stat contra „pașilor agresivi” recomandați de „M. P.”, sau se ceară, ca autorii articolului și aderenții lui să fie închiși în casa de sănătate.

Ca cetitorii se aibă ocaziune a vedea, că nu eea-gerăm lucrurile, poftescă și cetească cele ce urmează, traduse după numitul țiar oficios din Cluj:

„Pedeca cea mare a întăririi Ungariei ca stat este, că în această țeară se pot ivi inundări de naționalități contrare ungurului, și ungurismul nu face absolut nimic pentru nimicirea aceloră.

Românul, croatul, sasul, sârbul, rusniacul toți invidiază pe maghiar.

Și deși nu îndrănesc a pași contra lui pe față, cu atâta mai mult i sapă groapa pe ascuns. Este timpul ca societatea maghiară și statul maghiar să pășescă serios în acțiune contra acestor inundări de naționalități.

Mai vedem, că naționalitățile fac pe unele locuri și cuceriri pe contul maghiarismului, spre exemplu pe Câmpie (?). Aceasta este rușine pentru unguri. *Ungaria este a ungurilor.* Acestui princip trebuie să-i câștigăm valoare, să devină ungur tot cine voescă se aibă drepturi politice, economice și sociale.

Trebuie să înfrunțăm în țeară o putere centrală, care se conducă interesele maghiarismului pe teren social.

N’ajunge se strigăm numai în țiare și se indicăm unde este periclitat maghiarismul. *Ar trebuie se pășim la acțiune pentru delăturarea pericolului. Și maghiarismul are drept ca pe terenul coroanei unguresci față cu inundările inimice străine se pășescă agresiv.*

Și aceasta este nu numai drept, dar și datorință, căci așa putem învinge atracțiunea, ce eser-citează statele vecine asupra naționalităților din această patrie.

Dacă aruncăm o privire asupra cartei etnografice, vedem pe unde se estind naționalitățile singuratiche. Prima problemă este, că preste tot locul, unde maghiarismul vine în atingere cu naționalități străine, se ne silim a înmulți puterea expansivă a maghiarismului.

Un asemenea organ ar fi acuma Reuniunea Cian-gărilor, care și până se va organiza mai bine, poate des-volta activitate în privința aceasta. Această reuniune ar trebui să caute, cari sînt locurile, unde întărirea maghiarismului este a se privi ca problema statului. Chemarea ei ar fi să caute mijloace și să prepare realizarea ei dacă se poate pe cale socială, ear dacă nu, pe cale legislativă sau cu puterea executivă.

Rola de începători cade asupra proprietarilor. Proprietarii cei mari chiar și pe locurile locuite de naționalități sînt maghiari. **Dacă vor vrea serios, pot maghiarisa foarte ușor întreaga comună,** căci existența materială a poporului așa țicend dela ei atâră. **N’au se facă altceva, decât se maghiarizeze scoala din sat.** Se nu suferă în sat preot sau învățătoriu inimic maghiarismului. Se atragă asupra acestor agitatori naționali atențiunea locurilor competente, ca să-i scoată din post ca pe nisce vrăjmași ai patriei.

Ar mai pută promova maghiarisarea comunei și prin aceea, dacă ar colonisa pe locurile lor populațiune pur maghiară. Prin aceasta față cu naționalitățile străine ar câștiga servitori credincioși maghiari, cărora le pot încredința rolă însemnată în ce privesce maghiarisarea poporului de rënd.

Maghiarismul față cu elementele naționalităților are preponderanță intelectuală; din aceasta de sine urmează, că servitorii maghiari trebuie puși pe treaptă mai înaltă decât cei ce n’au buze unguresci. (ebből önként következék, hogy a magyar cselédséget fölébe helyezteté a nem magyar ajkuaknak). Fiecare servitoriu maghiar poate fi învățătoriu valachului

sau rusniacului subordonat lui. Astfel domeniile pot fi puse pe picior unguresc și pe locurile locuite de naționalități.

Și dacă domeniile se vor maghiariza împreună cu toate ce-i aparțin (dinpreună cu câinii, porcii, gâsce, rațe, găini, cocoș, oi, bivoli, boi, vaci, cai, ect. ect. N. tr.) atunci ușor vom maghiarisa poporul din sat. Trebuie numai să ne desbrăcăm de indiferentism și maghiarismul va cuceri întreagă țeară.”

Revista politică.

Sibiu, la 22 Iulie.

Scirea, că puterile s’ar fi înțeles a invita pe trimisul României din Londra la o conferință, care va avă să statorească modalitățile ratificațiunei cestiunei dunărene, cetim în „P. Ll.”, că se susține. Dacă, adauge același țiar, scirea aceasta se constatează, numai încape indoeală, că România a străbătut cu voința sa de a fi convocată la conferință în cestiunea Dunării, pentrucă activitatea trimisului României cu anevoie se va mărgini numai a participa la o formalitate. În cazul acesta oficiul nostru de esterne sau că este păcălit, sau că earăși s’a ră-tăcit în vre-o prevenire, prin care se va altera în-treaga sa atitudine de până acum în cestiunea preacunoscută.

Nu este de mult de când „Unita cattolica” și-a permis gluma de a substitui împărătesii și reginei noastre Elisabeta o epistolă adresată reginei Italiei Margareta și a o și publica. Împărăteasa și regina în forma unei escuse pentru rămânerea contra-visitei din partea părechei împărătesii austriace la curtea din Italia, țice, că contra-visita de aceea nu s’a făcut, pentru că din partea italiană s’ar fi condiționat ca visita să se facă în Roma. Pentru împărăteasa însă impregiurarea aceasta este o piedecă, care nu se poate delătura. Ea și aduce aminte, că Napoleon I. în anul 1809, a emis din Schönbrunn un decret, prin care s’a delăturat puterea papii; cu toate acestea Austria „sgduită” de victoriile estraordinare ale lui Napoleon, atunci prea concesivă, a dat lui Napoleon o princesă austriacă de soție; a suferit ca fiul aceleia să poarte titlul „regele Romei”, și sfârșitul a fost, că regele Romei a murit în același palat, în care fu subscris decretul contra papei și că Napoleon a ședut prins mai întâiu în Elba apoi în St. Helena, pentrucă a prins pe papa; de asemenea Napoleon III, îndată după nascerea fiului seu a declarat război Austriei și papei, „căci Austria și papa au împărțit totdeauna

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

„Într’aceea tinăra păreche urma încercările sale de civilizațiune în dominiul său. Baronul era aspru în contra abuzurilor, el alunga fără milă oamenii netrebniți; dară el și suprimase rușinosul obicei de a biciui lacheii și rămășițele umilitoare a robiei țeranilor săi. Deși Dalecarlianul este în deobște bun, amic al luminei, el nu este nici decum. La mulți dintre țerani le cădea greu a prefera dignitatea personală vechilor abuzuri.

„Într’o țic, în adevăr o țic nefericită, baronul a fost nevoit prin afacerile sale a merge la Stockholm și fiindcă era timpul ploilor de toamnă, ce face drumurile grele, adese impracticabile, el a trebuit să-lase nevasta în castel. Reîntorcându-se la două săptămâni, baronul Adelstan fu ucis în yăgă-unile dela Falun. El a fost călare, și în nerăbdarea sa de a revedea pe șcupa sa Hilda, a plecat înainte, lăsând oameni săi să se isprăvească prânțul

care-i părea prea lung. El abia era de treițeci și trei de ani. Văduva sa era de două țeci și patru.

„Omorul acesta a făcut mare șgomot și-a umplut toată țeara de spaimă. Deși pasiunile Dalecarlianilor nostri sînt în anumite localități în destul de selbatiche, deși în părțile aceste spre munți duelul norvegian cu cuțitul, are încă mulți partizani, omorul laș și misterios mai că n’are exemplu. Niminea nu îndrăznea, ba nici nu putea acuza pe cineva din țeară. Să facură investigațiuni zadarnice. Nește minori streini au dispărut pe atunci fără veste din Falun. Niminea nu i-a putut prinde. Baronul Adelstan n’a fost jăfuit. O singură persoană pe lume asta a avut interes al delătura. Unii numeau în ascuns pe baronul Olaus; cei mai mulți însă au respins cu indignație o asemea bănuială, tatăl meu mai întâiu.

„Baronul Olaus s’a arătat foarte desperat de moartea fratelui său, el a alergat în țeară, a plâns poate ceva prea mult, în fața lumii, și a arătat cumnatei sale devotamentul cel mai sincer. Toată lumea a recunoscut aceasta, numai ea nu, ea l’a primit cu o răceală estremă, și l’a poftit după câte-va oare a o lăsa singură cu durerile sale, cari nu putea îngădui vre-o mângăere. Baronul a plecat, spre marea părere de rău a servitorilor, pe care îi câștigase. În seara plecării sale, micul Harald, fiul baronesei fu cuprins de convulsii și a murit în aceeași noapte.

„Adusă la estrem prin lovitura cea din urmă a soartei, nefericita maică a uitat toată prudența și a acuzat în gura mare pe Olaus, ai fi otrăvit copilul după ce au ucis pe bărbatul său, pentru ași însuși averea întreagă. Țipetele ei au isbit zidurile, dară au rămas fără răsunset. În apropiere nu era nici un medic, pentru a constata soiul morții copilului. Nici un servitor n’a voit se caute dovezi în contra baronului Olaus. Păstorul Mickelson, care făcea pracsă medicală în parochie, a declarat, că Harald a murit precum mor copii cei mici, în crizele dentițiunei și că sermana baroneasă este în nedrept și alienată, ceea ce vai! este foarte cu puțință.

„Baronul Olaus n’a fost prea departe, când a primit scirea acestui eveniment. El s’a reîntors îndată și părea a împărțai din toată inima durerea baronesei. Ea l’a grămădit cu blăstemuri, la cari densus nu-i răspundea decât cu surise de o tristefă sfășietoare. Toată lumea deplângea pe văduva, pe maica, pe alienata! Niminea n’a acuzat pe generosul răbdătorul, simțitorul Olaus. Poate că pe el îl deplângea mai mult ca pe ea, fiindcă supoartă rușinea bănuelilor ei; de bună samă, lumea l’a admirat, vădënd, că în loc de a se irita, el se plângea într’un ton plin de delicatetă, oferind baronesei Hilda de a rămâne în apartamentul său din castel și de a trăi cu el ca o soră cu un frate. Eu, deși sînt convins, că baronul este un mișel mare și că n’a regretat pe nepotul său, totuși nu cred, că este așa un monstru

bucuriile, persecuțiunile și suferințele obstesce una cu alta. Urmarea a fost că tata a fost umilit la Sedan și fiul a murit ucis de Zulusi. Pe scurt, epistola întreagă este o perifrază a vechiului proverb: *Qui mange du Pape, en meurt* (cine mănucă din papa, moare) și încheie cu aceea, că împărăteasa de trica unei astfel de sorți este gata, „mai bucuros a suferi ori și ce decât a pune piciorul în Roma și în vechiul palat apostolic, în Quirinal“. „La Libertă“ s'a folosit de gluma foaiei vaticane și a publicat de asemenea un răspuns neveritabil din partea reginei Margareta, întorcând sulița și reducând nenorocirea lui Napoleon I la volnicia lui față cu voința națiunilor, care a creat Italia, și aduce aminte, că Napoleon III a căzut numai după ce a pășit ca apărător al puterii lumesci papale. Regina încheie, firește, invitând pe împărăteasa și dîcîndui să se plece înaintea providenței și să meargă la Roma.

Noi, dîce „N. fr. Presse“, n'am fi luat notița de Romanțul acesta, dacă nu am fi devenit obiectul atacurilor celor mai vehemente oficioase, pentru că am îndrăsnit a ne exprima unele păreri asupra nesuințelor de a face din Austria earăși instrument pentru politica vaticană și dacă nu s'ar fi respins fie-care avertisment în privința aceasta, calificîndul de fără de substrat. Ce să întîmplă însă? „Linzer Volksblatt“, organul episcopului Rudigier, apare ca și când ar lua invențiunea diarului „Unita catolica“ de bani buni și tipărește așa dîsa epistolă a împărătesei, pe lângă observarea pompoasă, „că epistola majestății sale a umplut-o cu adevărată bucurie și că așteaptă, că ea (epistola) va stîrni aceleași simțăminte în fie care austriac catolic și patriotic.“ Dacă și-ar fi permis aceasta o foaie liberală! cum ar fi venit „Wiener Abendpost“ cu un „Dementi“ și cum ar fi strigat „Vaterland“ că să subminează venerațiunea și simțămintele cătră dinastie!

Dela Petersburg se telegrafează, că diarele se ocupă în toate dîlele cu cestiunea polonă. Organul lui Acsacof este mulțămît cu denumirea lui Gurco, dorește ca elementele nepolone să se separeze de regatul Poloniei și centrul administrațiunii să se strămute dela Varșovia la Kiev. Prin aceasta conceptul politic și istoric „Polonia“ s'ar reduce la unul curat etnografic.

Sciri primite din Dalmația, cetim în „Românul“, spun, că situațiunea din Albania este departe de a fi neîngrijitoare. Eacă ce spun aceste sciri, pe care le găsim în Italia:

Dîlele și săptămânile trec; Hafiz-pașa nu se reîntoarce la Scutari; se dîce chiar, că, de vreme ce pacificarea este completă, precum afirmă, nimic nu l'ar împedea de a se reîntoarce cu cele douăspre-dece batalioane și trei baterii de artilerie.

Dar, în loc de a se reîntoarce cu trupele sale, s'a împrăștiat sgomotul, că generalul turc arde satele triburilor rescutate și ai căror locuitori se află prin munți. Coloane groase de fum și focurile ce se vîd dau acestor preocupări toată aparența adevărului. În drumul lor, coloanele turcesci au adunat o mulțime de voluntari musulmani, pe cari pofta de pradă nu-i lasă nici o dată nepăsători: tocmai acești voluntari sînt groaza ținuturilor pe care le ocupă armatele turcesci.

Se pare, că triburile, care au primit cu bine coloanele turcesci, încredîndu-se în făgăduelile mareșalului Assim, au regretat amarnic încrederea lor; satele le-au fost arse și prădate.

și caracterul seu nu mi a părut nici când cutezător destul spre a comite asemenea crime. Baroneasa era prea ispitită și prea ęsaltată pentru a privi lucrurile cu sînge rece. Ea l-a acusat a fi făcut să moară, tată, frate și nepot; apoi ea a luat deodată o hotărîre ciudată, ce eu o privesc drept act de resbunare și de desperare și drept rezultat a unei inspirațiuni rele.

„Ea a adus judecătorii și oficerii cantonului și în fața casei sale întregi a declarat, că se simte gravidă și că pretinde manținerea tuturor drepturilor de moștenire a copilului, a cărui mamă și tutoreasă naturală are ea să fie. Ea a făcut declarațiunea aceasta cu o mare energie, anunțînd hotărîrea de a pleca la Stockholm, spre a efectui constatarea stărei sale, până la nașterea copilului.

„— Este foarte nefolositor a te obosi și a te espune accidentelor călătoriei, răspuse baronul Olaus, care ascultase declarațiunea aceasta în liniștea cea mai mare. Eu accept cu multă bucurie speranța a vedea reînviind posteritatea mult iubitului meu frate, pentru a consimți la discușiuni nouă. Eu vîd că prezența mea te neliniștesce și te irită. Eu nu voiesc ca să se dîcă, că prin voia mea, s'a înrîutățit situațiunea fatală a spiritului dtale. Eu mă retrag și n'am să revin aici, până după nașterea copilului dtale, dacă este adevărat, că nu-ți faci iluziuni în privința stărei dtale.

El a luat ostatici și este vorba de a'i duce pe acestia la Scutari. Nici n'ar putea comisariul estraordinar al Porței se comită o mai mare greșală.

Asprimele esercitate asupra cător-va triburi au provocat deja represalii sîngeroase; locuitorii unui sat distrus din temelii s'au năpustit asupra trupelor și au rănit și omorît vre-o cinci-șeci de oameni.

Ast-fel dar insurecțiunea nu este năbușită și s'ar putea foarte bine ca Albanzii să mai preocupe lumea încă cătră-va vreme.

Cassagnac despre principele Napoleon

„Newyork Herald“ conține, după „Resb.“, o convorbire interesantă dintre corespondentul acestei foi cu d. Cassagnac. Corespondentul a început prin a întreba;

— Când a'ți semnalat apropierea unei nouă demonstrațiuni jeromiste, a'ți conchis la aceasta dela alte evenimente de asemenea natură din trecut, sau a'ți avut informațiuni pozitive?

— Am avut informațiuni serioase și pozitive.

— Atunci credeți într'un nou manifest?

— Dacă ar muri comitele Chambord, puteți fi siguri că principele Jerome va publica unul.

— Stați în relații cu principele?

— Stau în relații politice. Principele să apropie acum de grupul meu imperialist. El și-a schimbat politica în ultimele trei luni; el a încetat să apeleze la radicali și avansează membrilor dreptei. Ei ar merge poate cu dînsul, ca și mine, dacă atitudinea lui față cu biserica n'ar provoca bănueli.

— Am cuvinte să cred, că principele a făcut mult spre a împăca biserica catolică, sau că va face aceasta în curînd. Am dreptate oare?

— Da, răspuse Cassagnac — A făcut ceva și va mai face.

— În public?

— Da! El se va declara în favoarea libertății, instrucțiunii — pentru noi aceasta e o afacere importantă.

— Ce șanse au regaliștii?

— Ei pot spera numai de a veni la putere printr'o eroare a principelui Jerome; dar ei clocesc ceva și temîndu-mă, că principele prea întîrzie, am scris articolele din „Pays“.

— Sub aceea eroare a principelui înțelegeți, nelucrarea sa?

— Negreșit.

— Unele frase din articolii d-v. s'au interpretat cam ca o declarație orleanistă.

— Pe un om ca mine nu trebuie să'l judece cine-va după cătră-va frase. N'am nimic a face cu orleaniștii. Nu mi place sistemul lor, fundat pe un regim parlamentar, după a mea părere nu se potrivește cu țeara noastră. Stau mai aproape de comitele Chambord de cât de comitele de Paris. Dar sînt și voiu rămănea imperialist și autoritar. Franca vrea biciul lui Ludovic XVI și nu umbrela lui Ludovic Filip. Țin mai mult la țeară de cât la partida mea, căci persoanele sînt nimic, principiile sînt tot. Acela, care acceptă principiile mele, poate conta pe spriginul meu.

— Permiteți să public ceea ce mi-ați vorbit?

— Negreșit. Nu mă sfîiesc de a vedea publicate cele dîse de mine.

„Olaus a plecat în adevăr, dîcînd cătră toată lumea, că el nu crede nici un cuvînt de graviditatea aceasta, dară că el n'are nici o grabă a intra în posesiunea moștenirii sale.

„— Eu, ușor pot concede, adause el, bunei-cuviințe și ęsaltațiunei neliniscitoare a cumnatei mele, un an dacă este de lipsă, după-ce se dovedește adevărul.

„Așa a dîs el cătră tatăl meu în Stockholm, unde s'a reîntors îndată, și eu îmi aduc aminte, că tatăl meu i-a imputat escesul de încredere și de delicateță. El a gîndit, că baroneasa Hilda a născocit copilul acela postum. Nu este întăiași dată, că o vîduvă a substituit un moștenitor pentru a despoia pe moștenitorul legitim de drepturile sale. Baronul a răspuns cu o blîndeță nemărginită:

„— Ce vrei! Eu sînt sătul de bănuielile odioase, cari femeia aceasta înverșunată le adună pe capul meu. Desmintirea cea mai bună, ce i-o pot da, este, a arăta un desinteres escesiv și chiar, pentru ca ura ei să nu mă urmărească până aici, nu pot face alta până la o schimbare a lucrurilor, decât a călători.

(Va urma.)

Proiectul de lege pentru scoalele medii.

(Încheere.)

§. 65. Cunoștințele pentru fiecare specialitate din obiectele prescise în minim se cuprindă:

1. Limba și literatura maghiară (gramitică și stilistică), privire asupra cursului literaturii maghiare și a dezvoltării naționale, și cunoșcerea autorilor mai însemnați.

2. Elementele filosofiei. Preparare bună în pedagogie. Cunoștința istoriei mai nouă a pedagogiei.

§. 66 Din considerarea cunoștințelor speciale se cere.

1. Ca respectivul din două sau trei obiecte din scoalele medii, cari compun un ciclu, să dovedească pregătire, din care se fie evident, că și-a căștigat materia și cunoștințele pentru propunere și și pricepe științific specialitatea.

3. Esaminarea din fie care obiect să estinde asupra materiei pentru toate 8 clasele.

§. 67. Ordinea esamenelor prescise în §§ precedenți, împărțirea obiectelor de învățămînt, gruparea lor și măsura cunoștințelor din singuraticile obiecte, le va stabili ministrul prin statut special, consultînd comisiunile esaminătoare.

§. 68 Individul respins pentru nepregătire suficientă, nu poate fi admis la repețirea esamenului înainte de un an.

§. 69 Încât au valoare în patrie diplomele de profesori căștigate la universități nemaghiare, asupra acesteia din cas în cas decide ministrul ascultînd și opinia unei comisiuni esaminătoare din patrie; în tot cazul însă se va pretinde, ca respectivul se documenteze o pregătire conform §§-ilor premergători, și se aibă testimoniu despre studii obligate la universitățile din patrie pentru esamenul de calificățiune.

(Propunerea Esc. Sale **Miron Romanul**: Pentru calificățiunea profesorilor aplicabili exclusiv la scoalele confessionale, confesiunile pot organiza și ele după usul de până acuma comisiuni organizătoare; însă dispozițiile §§. premergători 61—69 se estind și asupra acestora.

Încât nu ar pute produce asemenea testimonii, se va îndruma a face esamen supletoriu din studiile, cari-i lipsesc.

§. 70 Limba esamenelor de calificățiune e cea maghiară.

Ministrul de culte și instrucțiune publică să imputernicesce însă, că în 10 ani dela intrarea în valoare a acestei legi, la raportul motivat al respectivei confesiuni se dea concesiune extraordinară ca esamenul de calificățiune din unele sau din toate obiectele, să se poată face și în altă limbă.

Însă în aceste casuri punctul 3 din §. 63 și §. 65 punct 1 sînt normative.

Capitolul V.

Dispozițiuni micste.

§. 71 Natura juridică și caracterul scoalelor romano-catolice, cari stau sub dispoziția și imediata conducere a ministrului de culte și instrucțiune publică, asemenea și a tuturor scoalelor medii esistente, rămănea intactă prin această lege.

Asemenea intactă rămănea și natura juridică și caracterul scoalelor medii, cari nu stau sub dispoziția și imediata conducere a ministrului de culte și instrucțiune publică, încât acelea nu se modifică espres prin această lege.

§. 72 Un stat strein, cetățean nemaghiar din alt stat, asemenea o societate compusă din cetățeni nemaghiari, sau o societate cu rezidența în streinatate, subdespărțămintele acesteia din patrie, cari stau în dependență dela societatea cu rezidența în străinătate respective dela presidential aceleia nu poate înființa sau susține nici un felu de scoale medii.

Prin dispozițiile acestea nu se alterează întru nimica legăturile ordinilor monachale romano-catolice, cari curg din organizarea bisericească și se referesc numai la afaceri bisericesci — ordini recunoscute prin lege, cari se ocupă cu instrucțiunea.

Actualele scoale medii confessionale, cele susținute de jurisdicțiuni, comune, corporațiuni sau singuratici, asemenea confesiunile și bisericile nu pot primi nici cere ajutoriu și sucurs material dela statul streine, și dela domnitorii sau guvernul acelora la nici un cas. Dela singuratici sau corporațiuni încă numai atunci, dacă ajutoriu nu-și rezervă nici un drept față cu conducerea și planul institutului, și nu pun nici o condiție.

§. 73. Ministrul de culte și instrucțiune face în tot anul raport la dietă despre starea învățămîntului în scoalele medii, și tot la trei ani așterne conspect detaiat.

§. 74. Cu esecutarea acestei legi să însărcinează ministrul de culte și instrucțiune publică, însă dispozițiile acestei legi nu se vor aplica pentru anul școlariu curent.

Varietăți.

* (Dar.) Majestatea Sa s'a îndurat prea grațios a dărui bisericii romano-catolice din Bălan 200 fl. pentru restaurarea bisericii, a casei parohiale și scoalei.

* Archiducele Wilhelm a avut la masa ce a dat în Timișoara la 2 August n. pe toți generalii și oficerii din statul major. În 3 August n. archiducele călătorește preste Arad în Transilvania.

* (În comisiunea de reambulare) a fruntariilor ungaro-române s'au ivit mai multe diferențe, cari, în cea mai mare parte s'au aplanat. Diferența cea mai considerabilă este în privința muntelui „Pietrile roșii.” În privința muntelui acestuia aflăm, că membrii români din comisiune, cu toate că semnele fruntariilor s'au aflat, pretind strămutarea fruntariei cu cinci sute de jugeri mai departe. Și în privința „Cibleșului” au fost oare care divergențe, în cele din urmă comisiunea asupra acestui punct s'a înțeles. Comisiunea a rămas în Borszék două zile, cu scop spre a debate chestiuni meritorice. De acolo a plecat pentru reambulare preste Bekas, Ciuc și Ghimeș, către Oituz.

(Manevrele corpului XII. din anul acesta) vor avea loc astfel: Dela 1 până la 7 Septembrie diviziunile XVI și XXXV, 24 batalioane, 12 escadroane și 1 regiment de artilerie campestră între Sighișoara și M. Oșorheiu. În 6 și 7 Septembrie manevre în corpuri la M. Oșorheiu contra unui inamic marcat.

* (Manevre.) Alaltăeri s'au început manevre mai mari între Cisnădie și Sadu, cari au ținut și eri noapte. De eri s'au adaus la infanterie trei baterii din regimentul 8 de artilerie. Manevra se continuă până eri după amiazi când trupele s'au întors.

* (Necrolog). Dela Alba-Iulia primim următorul dureros anunț funebru:

Cu inima pătrunsă dedurere aducem la cunoștință trista scire, cumcă fra-tele resp. nepotul, unchiul, cumnatul și vărul nostru

Nicolau Mărgineanu,

c. r. locotenente în rezervă în regimentul de infanterie Frideric Wilhelm Ludovic mareduce de Baden Nr. 50 și profesor la preparandia gr. or. din Caransebeș a repausat în 21 Iulie 1883 la 6 oare după amiazi în etate de 33 ani dupe ce suferise de o boala mai îndelungată.

Un caracter firm, o inimă nobilă și zeloasă s'a perdut din mijlocul nostru și al amicilor sei.

Oșămintele repausatului se vor astruca în cimiteriul gr. or. la biserica din suburbiul Maieri în 23 Iulie 1883 la 5 oare d. m. dela locuința Nr. casei 156 în strada lui Szécsényi.

Fiei țărina ușoară și amintirea neuitată!

Alba Iulia în 22 Iulie 1883.

Anna Moldovan n. Mărginean, Maria Rozor, ca surori

Mihai Mărgineanu ca frate; Pavel Mărginean, ca unchiu

Anica Jancu, Eva Bran, Nicolau Mărgineanu, Alecsandrina, Savi, Todea Mihaiu, Sanda Pecurariu, ca veri

Ioan Moldovan, Niculau Rozor, ca cumnați. Maria Löw n. Moldovan, Helena, Alexandrina, Niculau și Ioan Moldovan, ca nepoți de soră.

* (Necrolog). Dela Cluj ni se trimite următorul anunț funebru:

Subscriși, ca frați, gineri, nepoți, strănepoți și cuscrii cu inima înfrântă de durere anunță tuturor amicilor și cunoșcutilor încetarea din viață a scumpei și neuitatei lor soră, resp. mamă, soacră bună, străbună și cuscră a

Văduvei ELENA TEUȚANU născ. MUNCACIU

care și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului Mercuri în 20 Iulie 1883 st. v. la 7 oare dimineața în urma slăbiciunilor bătrâneței în al 80-lea an al etății și 35-lea al veduvei sale, provădută fiind cu sântele taine ale bisericei române gr. or.

Înmormântarea rămășițelor pământesci ale mult regretatei defuncte se va îndeplini Vineri în 22 Iulie 1883 st. v. (3 August st. n.) la 4 oare p. m. după ritul și în cimiteriul bisericei gr. or. din loc dela casa bunului său ginere Mihail Ianchi din strada Linczeg, Nr. 2., la care sânt rugați a participa toți amicii și cunoșcutilor.

Parastasul pentru odichna și fericirea nobilului său suflet se va celebra Sâmbătă în 23 Iulie 1883 st. v. la 9 oare a. m. în biserica română gr. orien. din loc.

Fiei țărina ușoară și memoria eternă.

Cluj la 20 Iulie 1883 st. v.

Frații: Simion și Vasiliu Muncaciu.

Fiițele: Maria, Anna, v. d. preot. Elena și Eudochia. Gineri: Vasiliu Roșescu, protopr. gr. or. Mihail Ianchi, pardositoriu. Constantin Nasta, pardositoriu.

Nepoții: Maria, măr. George Janovicu, Anna, v. d. preoteasă Oltean, Andreiu, Demetriu și Aurelia Ianchi, Tului Roșescu, paroch gr. or. în Apahida cu consoarta Anna Macsim, Elisaveta, măr. Dr. Aureliu Isac, Aurelia, Corneliiu, Maria, Amalia și Romul Roșescu, Vasiliu și Maria Lăpusteanu, Maria, Elisa, Victoria, Lucreția și Constantin Nasta jun.

Strănepoții: Victoria, Eugenia și Nicolau Joanovicu, Valeria Roșescu, Aureliu Isac junior și Maria Olteanu.

Cuscree: Ioan Roșescu, paroch gr. or. și Iosif Stănescu, capel. gr. or. în Gy. Oșorheiu. V. d. Elisabeta Isac, Dr. Aureliu Isac, avocat, Stefan Nasta, cucons. Maria Pecurariu.

* (O distincțiune meritată.) O telegramă din Berlin ne a anunțat zilele acesta, că împăratul Germaniei a conferit dlui Ioan Calenderu, Crucea ordinului Coroana Regală cu placă. Această, naltă distincțiune e bine meritată, mai ales când ne gândim la delicata și complicata misiune ce a avut d. Calenderu la Berlin și la rezultatul satisfăcător, putem dice strălucit, ce a obținut cu toate dificultățile juridice și tripotagele viclene ale lui Kaufmann. Pe lângă misiunea sa în afacerea rescumpărării C. F. R., d. Calenderu a sciut să apere interesele țerei ori de câte ori s'a ivit ocaziunea și prin atitudinea sa corectă și strict legală a contribuit foarte mult la consolidarea relațiilor noastre financiare cu Germania și la ridicarea creditului nostru pe piața Berlinului. D. Calenderu merită deci pe lângă distincțiunea ce i s'a conferit mulțumirile țerei sale.

* Dela Blaj primim următoarea scrisoare: Domnule Redactor! Subscrisa vă roagă cu toată onoarea ca se binevoiți a suscepe în coloanele Țării Dvoastre șirele aceste, ca ele se ajungă cât se poate mai curând la cunoștința celor interesați:

Escelenția Sa D. ministru reg. de culte și instrucțiune publică a revocat măsura comisariului seu, prin care la gimnasiul nostru era oprită estradarea testimoniilor pre. an. scol. 1882/3. — prin urmare scolarii, cari voiesc ași avea testimoniile, și-le pot primi îndată.

Blaj, 2 August 1883.

Direcțiunea gimnasiului superior gr. cat.

* (Foc.) În Brețcu a izbucnit în noaptea dela 20 spre 21 Iulie un foc înfricoșat, care în 21 după amiazi încă a fost suprimat.

* (Colera) Țării „Egyetértés” i sa telegrafat din Csikszereda, că la băile din Tușnad a murit un birjar din Brașov de cholera nostras.

* (Cum se scie mângăia omul.) Moare un om, lăsând după sine multe detorii. Mare jale pentru moartea lui, și mai cu seamă-l jăleau creditorii. Unul mai al lui Dumnezeu se duce la înmormântarea lui și suspina cu jale când se cânta pe glas 5 cuvintele din o stichiră: „Unde este acum „bogatul sau săracul”. Mergând a casă și-a scos cambii din pult și a scris pe dosul lui: „Se va solvi în cealaltă lume în prima zi după judecata cea de obște”. Cum se sciu oamenii mângăia.

* (Catastrofa din Ischia). Cadavrele celor nenorociți fură îngropate de soldați în morminte mari. Câte 500 cadavre întrun mormânt. Pe cadavre s'a pus var nestins și apoi pământ.

Regele și ministrii Depretis, Acton și Mancini au sosit în Casamicciola în 1 August n. În 2 August n. regele Italiei a vizitat în Neapole spitalurile și a mângăiat pe cei răniți. În Casamicciola se lucră neîncetat la scăparea celor nenorociți. Mai multe persoane fură scoase vii de sub ruine. În 2 August n. au mai sosit o companie de artilerie și 200 lucrători la calea ferată și îngrijitori din spitalele militare tot spre scopul de a da ajutor celor nenorociți.

* (Academia Jocurilor Florale Carmen Sylva.) Țării „Petit Journal de Toulouse” publică următoarele în numărul seu de la 8 Iulie: „Credem a sci că, în ședința sa de eri seară, Academia „Jocurilor-Florale” a decernat scrisori de maestră al „Jocurilor-Florale” d-nei Carmen Sylva, pseudonim poetic și literar al M. Sale Reginei Elisaveta a României.

„Grațioasa suverană a acestui popor român, — atât de amic al Franciei — face deja parte dintr'o instituțiune poetică din miadă-ți, a noastră, *Félibrige*.

„Acum câte-va zile Ea primă dela Societatea de încurajare la bine un premiu, în acelaș timp cu d. Alfred Mame, renumitul editor filantrop dela Tours.

„Ea face parte, de mai mulți ani, din Societatea etnografică, societatea de studii înalte și de călătorii, președută de dl de Rosny, eminentele orientalist.

„Poetă de întâia ordine, scriitoarea însemnată în limbile francesă, germană, română, Carmen Sylva și avea locul ei însemnat în grădina *Clémence-Isaure*.

„Unită cu numirile d-lor Gustave Nadaud și Enric de Bonieu, această alegere afirmă din nou celebritatea vechei noastre companii a *Veseli Sciințe* (Gay-Scavoir), cea mai veche din academiile francesce.”

Îndreptare. În Nrul 79, coloana 4, pag 317 între domni, cari au binevoit a dona cărți pentru biblioteca societății de lectură „Andreiu Șaguna” este a se număra și D. Iosif Fericeanu, profesor în Brașov, căruia i se esprima mulțămîta publică cuviincioasă.

Pentru comitet:
Vasile Saftu,
refer.

Mai nou.

Sentința în procesul dela Tisza-Eszlár:

În numele Majestății Sale regelui.

Tribunalul regesc din Nyiregyháza în procesul criminal pentru participare la omor, respective acoperirea crimei lui Samuil Schwartz pe basa pertractării publice începute la 19 Iunie și terminate la 1 August a. c. după ce a ascultat pe procurorul de stat, pe apărătorul privat, și apărarea preventivă a acușailor în ședința ținută la locul și ziua mai jos însemnată a adus următoarea scutentă.

(Urmează singuraticii acușai cu numele) la toți.

Se absolvă de acușă, se dispune eliberarea celor închiși, speșele procesului le supoartă statul.

(Mulțămîta publică). Subsemnatul și ține de cea mai sântă datorință — a aduce pe calea aceasta mulțămîta sa — pentru contribuiri în bani și cărți — date în favorul despărțemîtului reuniunei învățătorilor din Săliște cu ocaziunea adunării generale ținută la 6/18 Iunie a. c. precum și a Maialului arangiat tot în aceea și în „Bercul roșu.”

Sibiiu: Dr. Nicolau Maier 5 fl., asessorul Dl Petru Roșca 5 fl., Simeon Popescu protopresbiter 2 fl., prof. Demetriu Comșa 2 fl., Dr. Crișian 1 fl., Muntean 2 fl. Suma 17 fl.

Săliște: Reuniunea meseriașilor 10 fl., pretorele Ilariu Muciu Urechia 3 fl., parochul D. Marcu 2 fl., Dr. Calefar 2 fl., B. Comșa primar 2 fl., Petru Comșa 2 fl., Ioan Buceșan 2 fl., Ioan Macsim jude reg. 1 fl., Florian notar 1 fl., Ioan Zacharia v-not. reg. 1 fl., Demetriu Bêrză 1 fl., Nicolae Mihou 1 fl., Adalbert Michel 1 fl., Nicolae Mosora 1 fl., Petru Comșa 1 fl., Vraciu vice notar 1 fl., Nicolae Herța 1 fl., Dumitru Popa sen. 1 fl., Dumitru B. Comșa 1 fl., Oprea Burza 1 fl., parochul Onisifor Borcea 1 fl., Iordache Roșca 1 fl., N. Peligrad 1 fl., Nicolae Sêrb 1 fl., Dumitru Hanciu 1 fl., Nicolae Nartea 1 fl., Ioan Roșca jun. 50 cr. Suma 40 fl. 50 cr.

Rod: Notariul comunei Georgiu Beou 5 fl.

Poiana: parochul Nicolae Maneguș 1 fl.

Vale: Constantin Bailă capelan 1 fl., Petru Indrieș notariu 1 fl., Stănilă econom 1 fl. Suma 3 fl.

Topârcea: Iacob Gravu proprietariu mare 2 fl., Nicolae Aleman 1 fl., Ioan Aleman 50 cr., Nicolae Isac 60 cr., Nicolae Hudișan 50 cr., Iacob Aleman 20 cr., Iacob Grevu 50 cr., Nicolae Schiau 50 cr., Vasile Udișan 50 cr. Alte contribuiri 1 fl. 50. Suma 7 fl. 80.

Gurariului: Ioachim Muntean paroch ortodox 1 fl., Nicolae Henț 1 fl., Ioan Demian 1 fl., Ioan Voic 1 fl., Ioan Tristiuș 1 fl., Ioan Rebeș 1 fl., Iacob Arsenie 1 fl. Suma 7 fl.

Tilișca: Petru Iuga paroch 1 fl., Ioan Iosof paroch 1 fl., Stefan Milea not. 1 fl., George Bratu 50 cr., George Nan 20 cr. Alte contribuiri 2 fl., D. Iosof 50 cr. Suma 6 fl. 20 cr.

Cacova: Dl Alesandru Lebu proprietar mare 3 fl., Ioan Hansu paroch 1 fl., Ioan Bunea 1 fl., Daniil Preda 50 cr. Suma 5 fl. 50 cr.

Sibiul: Ioan Meș notariu 1 fl. 20 cr., Iacob Popovicu paroch 50 cr. Alte contribuiri de 24 cr. Suma 1 fl. 94 cr.

Galeș: Dl Acilenescu 1 fl., Nicolae Rachifan paroch 30 cr., alte contribuiri 1 fl. Suma 2 fl. 30 cr.

Aciliu: Ioan Ivan 1 fl. 50 cr., Ioan Popovicu 50 cr. Suma 2 fl.

Orlat: Ioan Duma notariu 2 fl., Romul Simu director scolar 1 fl. Suma 3 fl.

Alămor: Ioan de Alămorean paroch 1 fl.

Mag: Tânase Moga proprietariu 2 fl.

Săcel: Bucur Rêșpop proprietariu 1 fl., Dl magistru postal Schindler 1 fl., Ioan Popovicu vice notar 1 fl., Hoffman 1 fl. Suma 4 fl.

Tacșele de membri dela 14 învățători conform liste dto 20 Iunie 1883 Nr. 14 ex. 1883 administrați comitetului central al Reuniunei 14 fl.

A intrat în bani dar o sumă de 123 fl., 24 cr., din care stragândușe speșele de 97 fl. 84 cr. Rămâne un venit curat de 25 fl. 40 cr., dintre cari 14 fl., pentru (Ad.) reuniune ear' restul de 11 fl., 40 cr., pentru trebuințele preliminate ale despărțemîtului Săliște.

Nu măi puțin sântem datori a aduce mulțămîta noastră dlui Redactor al „Observatoriului” George Bariș, carele a binevoit a dona pe seama bibliotecii noastre următoarele opuri:

1. „Dicționarul limbei române” redactat de Academia română — în broșure — complet.
2. „Dicționarul maghiar-român” de O. Bariș.
3. Vr'o alte 10 cărțici.

A mai contribuit cărți: Dl Nicolae Maneguș par. în Poiană, Ioan Bunea not. comunal în Cacova, Virgil Oniș teolog, Joandrea teolog și învățătoriu Banciu din Cacova, căror de asemea li se exprimă mulțămîta pre această cale.

Tot pe această cale se exprimă mulțămîta publică dlui George Dima — carele cu chorul elevilor seminarial a binevoit a onora ședința noastră publică cu cele 2 piese foarte bine alese. —

Primăriei comunale din Săliște pentru spriginul moral și material și colaboratorilor la arangiarea salei dlui apotecariu Adolf Wenrich și fraților Ioan și Constantin Borcea. Săliște în Iulie 1883.

Nicolau Ivan m. p.,
președintele despărțământului reședinței
din Săliște.

Afacerea dela Tisza-Eszlár.

(Încheierea.)

Martora Nagy afirmă, că evreii au silit pe martorul Hatalowsky să depună, că ar fi vădut pe Ester Solymosy și după aceeași la 3 oare și că a în ziua, când a dispărut a vorbit cu alui Hury. Evreii au silit pe martor la depunere prin bani și prin amenințări. — Pres.: Ai auzit Dta amenințările? — Martora; Nu, mie numai mi s'au spus despre ele. — Pres.: Cine au vorbit despre ele? — Martora: Nisce oameni, cari și ei, le-au auzit dintr'alt loc. — Martorul Hatalowsky declară false depunerile martorii Nagy. — Martora Czezes, martora cea mai nouă în afacerea schimbării cadavrului spune, că ar fi auzit în casa lui Groszberg, vorbindu-se lucruri suspicioase. — Groszberg a dis către soția sa: „Ia hainele“; murea a eșit afară și s'a reintors eară. Atunci o a întrebat bărbatul: „Sunt toate în ordine? — Pres.: În ce limbă

au vorbit unul cu altul? — Martora: în limba evreică. — Pres.: Pricepi Dta limba evreică? — Martora imitează jargonul evreesc. — Pres.: Sciut-a Groszberg, că Dta pricepi limba evreică? Martora, Da, au sciut. — Pres.: Și cu toate acestea au vorbit înaintea Dtale? — Martora: Ei vor fi creșt, că eu nu o pricep așa bine. — Pres.: E curios, că Dta faci numai acum depunerile după ce deatunci a trecut un an de zile. Spune-mi, nu cum va e depunerea Dtale effucul mâinii sau a răsburării? — Martora: Nu — n'am făcut'o din răsburare. Pres.: Spus-ai bărbatului Dtale starea lucrului? — Martora; Numai în zilele din urmă i-am spus. El m'a recercat să nu spun nimărui nimic: detairiile despre starea lucrului nu i le-am comunicat. După ce se mai ascultă unii martori neînsemnați să încheie pertractarea.

În cele de până acum am arătat după puterile și spațiul diariului nostru pertractarea procesului dela Tisza-Eszlár.

Din pledorii vom aminti, că procurorul de stat a depus dechiararea de nevinovați a jidanilor acușați. Pentru aceasta au pledat toți apărătorii jidanilor în frunte cu avocatul Eötvös. Un singur om a vorbit pentru pedepsirea vinovaților, avocatul Szalay, apărătorul privat al mamei dispărutei Ester. Mai interesant a fost când apărătorii jidani: Friedman și Heumann au întrebat pre Szalay, că cine-l plătesce pe el. La care ace-

sta a răspuns că pre el numai simțul de dreptate l'a adus înaintea tribunalului și nu banii jidovilor. Eri sa publicat sentința. Cu aceasta s'a încheiat afacerea deocamdată.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 2 August n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.85	119.75
Renta de aur ung. de 4%	88.70	88.75
Renta ung. de hârtie	87.10	87.10
mprumutul drumurilor de fer ung.	138.25	138.—
emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.50	91.50
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient ung.	115.—	114.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	839.—	837.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	291.25	291.50
Acțiuni de credit austr.	292.50	292.—
Argent	—	—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient ung.	99.70	—
Obligațiuni urbariale transilvane.	99.—	91.10
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	115.70	—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorșire	98.60	98.50
Obligațiuni urbariale temeșane de	99.25	99.25
Obligațiuni urb. temeș. cenusulă sorșire	97.40	97.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii devin.	97.75	97.75
Sorși de regulara Tisei	109.70	109.10
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.50	—
Datorie de stat austriacă în argint	79.60	79.50
London (pe polița de trei luni)	119.80	119.80
Galbin	5.65	5.67
Napoleon	9.49	9.50
100 marce nemțesci	68.45	68.50

Nr. 164. [455] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunii de învățătoriu la scoala confesională greco-orient. din comuna Aciliu, protopresbiteratul Săliștei, se escrie concurs cu termin până la 18 August st. v.

Emolumentele sânt:

Salariu anuale 200 fl. v. a. ce se vor plăti în rate lunare.

Cuartir și lemnele necesare.

Doritorii de a ocupa acest post au a adresa cererile instruite conform legilor din vigoare la oficiul protopresbiterat al tractului Săliștei în Sibiu până la terminul sus indicat.

Aciliu, 10 Iuliu, 1883.

Oficiul protopresbiterat în conțelegere cu comitetul parochial.

Nr. 473—1883. [454] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor posturi la scoalele grănișiare, și adică:

1. Învățătoriu adjunct la scoala din Orlat, comitatul Sibiiului, cu salariu anual de 200 fl. v. a., relut de cuartir 12 fl. 60 cr., și trei stângini lemne de foc, eventual relutul pentru ele.

2. Învățătoriu adjunct la scoala din Voila, comitatul Făgărașului, cu salariu de 180 fl. v. a. cuartir liber și lemne de foc dela comunitate.

Petenții la aceste posturi să-și aștearnă suplicile provădute cu diploma de calificatiune și alte documente necesare până la 20 August a. curente la:

„Comitetul administrativ scolastic al fondului fostilor grănișari din regimentul I român la Sibiu.“

Nr. 196 [453] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătorești dela scoala centrală gr. or. din comuna „Poiana“ protopresbiteratul Geoagiului I. se deschide concurs cu termin până la 15 August a. c.

Emolumentele sânt 200 v. a. salariu anual, cuartir grătuit și 6 orgii lemne de foc.

Petițiunile concursuale instruite conform legilor din vigoare sânt a se adresa oficiului protopresbiterat gr. o. al tractului Geoagiului I. în Hondol. Hondol, 12 Iulie, 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial concernente.

Vasilin Pipoș m. p.,
protopresbiter

Nr. 170 [452] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoreșc la scoala confesională gr. or. din Vidra superioară, protopresbiteratul Câmpeni se deschide concurs până la 15 August a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

Salariu anual de 250 fl. v. a. cuartir și lemne de foc.

Petițiunile instruite conform legilor din vigoare au de a se subșterne „oficiului protopresbiterat gr. or. în Abrud“, până la terminul mai sus indicat.

Vidra superioară în 7 Iulie, 1883. Comitetul parochial gr. or. din Vidra superioară în conțelegere cu

Ioan Gall m. p.,
ppresb. gr. or. ca adm.

Nr. 38. [450] 3—3

CONCURS.

Conform ven. rescript consistorial dto 30 Decembre anul trecut Nr. 4971.

1882. B. pentru ocuparea postului preoțesc în vacanta parochia română gr. or. de a III-a clasă Someșul rece în protopresbiteratul Clujului se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Roman.“

Salariul preoțesc în bani gata computat după un calcul mediu de 5 ani și aprobat de sinodul parochial în ședința sa extra-ordinară dela 21 Iuliu 1881, este 400 fl. provenitoriu din următoarele emolumente:

1. Casa parochială de lemn cu două despărțeminte acoperită cu șindili și grădina din jurul ei cu pomi de legumi și de cosit.
2. Cimiteriul vechiu în giurul Bisericeii cu pomi și de cosit.
3. Dreptul liber egalmente cu poporul de lemnerit și pășunatul vitelor în pădurea segregată comunală.
4. Dela 92 familii sau fumuri câte o merță mică de bucate și câte o di dă lucru cu mâna.
5. Porțiunea canonică de 15 jugere 457⁰ arătoriu și fâneaț.

6. Stola usuată sinodalmente și stemisată, cum se poate observa în protocolul sinodal din 21 Iulie 1881.

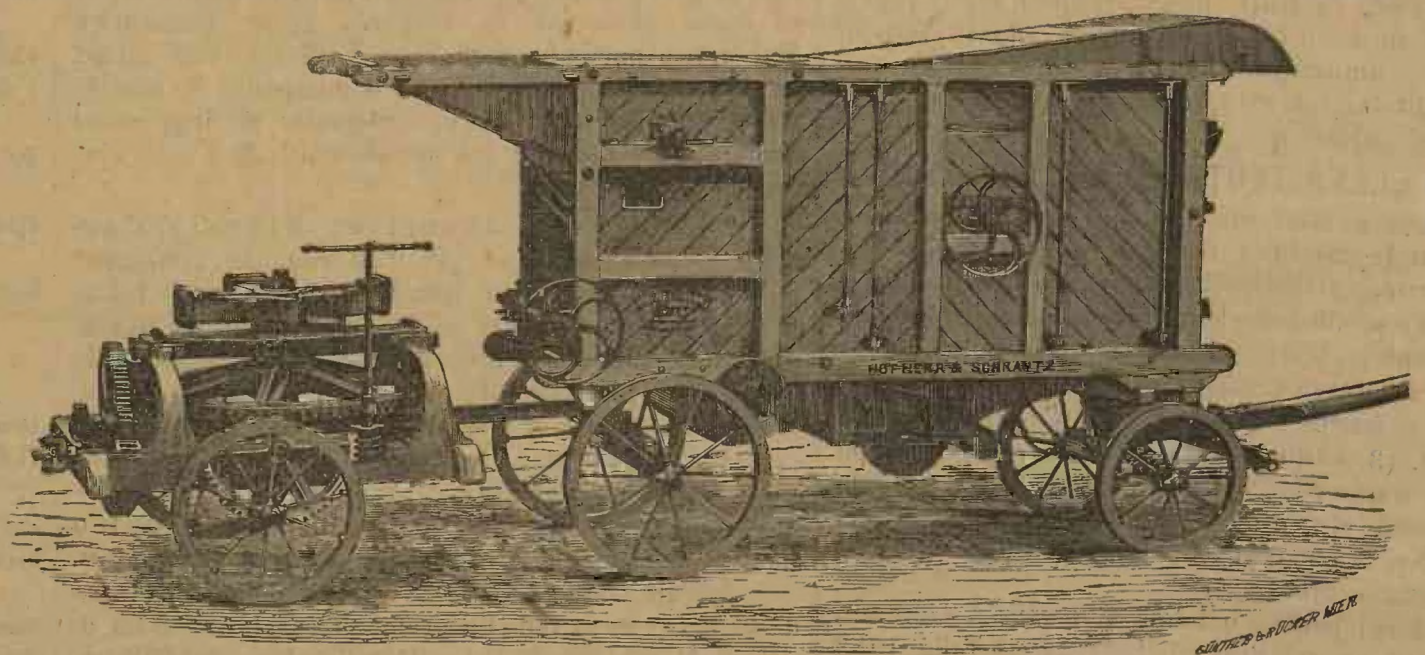
Spre orientarea concurenților se observă, că în suma de 400 fl. nu este computată usuata terțialitate cantorală și decima fătului sau crâșnicului.

Concurenții sânt poștiți a sușterne concursesele sale subscrisurii termenul indicat, fiind instruite conform statutului org. și a regulamentului congres. provisoriu din 1878, către sindul parochial adresate.

Cluj, 16 Iunie 1883.

Vasilie Roșescu m. p.,
protopresbiter.

[451] 2—2
Se primesce
un tinăr bine crescut, cu cel mai puțin patru clase elementare, ca
învățăcel de negoțorie
la
Antonie Bechnitz în Sibiu.

ANDREIU TÖRÖK,

espozițiune de mașine agricole și fabrică de mașine

în Sibiu, poarta Cisnădiei, strada dumbrăvei Nr. 1,

recomandă cu prețuri și condițiuni foarte eftine

mașine de îmblătit întoarse cu mâna, cu cai și cu vapor,

precum și

escelente ciure de cernut, Trieure

și tot felul de mașine și recuisite care aparțin specialității acesteia.

Reparaturile se esecută foarte eftin și foarte prompt.

[441] 3—6